

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadónivatai:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Romániára vall.

Már a párisi tárgyalások alkalmával, de megelőzőleg az optáns-kérdés hosszú időre nyúló huza-vonása közben, különösen a Bécsben lefolyt tanácskozások idején feltűnt, hogy Románia nagyon könnyen tud teszi magát azokon a nemzetközi jogszokásokon, amelyek egy elintézés alatt álló ügy részleteinek, tanácskozási anyagának publikálása körül szokásban volt.

A nemzetközi jogszokás már csatlódomosság szempontjából is tiltja azt, hogy a tanácskozásokkal párhuzamban a hírlapi propaganda is munkába álljon, mert céljuk elvitathatatlanul az, hogy a közvéleményt bizonyos irányban befolyásolják. A balkán-politika azonban túl teszi magát az ilyen nemzetközi megállapodásokon, mi se igazolja ezt jobban, mint a hivatalos kirohanás, amely példátlan módon vádolja Magyarországot most is s teszi ezt olyan átlátszó gyanúsítások és rágalmak igénybevételével, melyek nem egyebek porhülységnél. A hágai tanácskozásokon, amint a külföldi hírforrások is elárulják, gróf Bethlen István annyira felkészítve viszi a magyar-ügy fonálát, hogy igazunk egyenes vonala még jobban feltűnteti azt a bonyolultságot és sötétséget, ami a kisanant, de speciálisan a román delegátusok manővrozását jellemzi.

A magyar álláspont a külföldi lapok megállapításai szerint is tökéletesen az igazság alapján nyugszik. A 250-ik paragrafus az egyetlen biztosíték Magyarországra, amelyről megfelelő garancia nélkül nem mondhat le a magyar nép. Gróf Bethlen István olyan indokokkal bástyázta körül a magyar álláspontot, amelyeket nem képes átörökölni a kisanant kínos erőlködése sem. Ennek az akciónak során nem válogatásak semmiféle fegyver alkalmazásában. Most megint a háboru mamusát veszi elő, hogy azzal ijesztgessék Európa népeit s ezzel kapcsolatban nem kisebb merészségre vállalkozik a „román hivatalos forrás”, minthogy háborus szellem szolgálatával vádoljon meg minden olyan államot, amelyik felismerve a magyar igazság megdöntetlenségét, mellékelte a Bukaresti hírdőt, hogy mindazok, akik a magyar igazságot támogatják, nem tesznek egyebet, mint hogy hozzájárulnak egy új európai háboru gyorsításához, elsősorban Olaszországot, mint leghűségesebb barátunkat pécézik ki, hogy ezáltal eltántorítsák támogatásunktól. Kétség nem fér ahhoz, hogy Mussolini Olaszországa előtt hekuba az ilyen román beszéd, de Európa más országai is fanyar mosollyal kísérik az ilyen ármánykodásokat. Egyszer csak meg fog történni a kisanant gerince, amely annyira hajthatatlannak mutatkozik minden problémá elintézése során, hogy csak a magavélt igazát tartja megfélembizhetetlennek. Most is az az álláspontja, saját zsebérekei alapján, hogy valamennyi jóvátételi kérdést likvidálni kell s ne hogy fórum akadjon az igazságtalan-

ságnak eltüntetésére, szüntessük meg a döntőbíróóságok forumát. Természetesen erről szó sem lehet. Ebbe a magyar kormány képviselői bele nem igyezhettek. Tudják ezt ők is igen jól, a lelkiismeretük is megszólalt, maguk mondják, hogy Magyarország elégtelenségét nehezen lehet eltüntetni,

Magyarországnak csak egy érdeke van, hogy határozatait visszaváltsa. A furdaló lelkiismeret szava ez. Nagyon jól tudják, hol kell keresni az elégtelenségek és a reparáció kiindulási pontját. A lelkiismeretet azonban újabb kirohanásokkal, gyanúsításokkal és rágalmakkal nem lehet lecsillapítani.

Tizezer pengőt szavazott meg a közgyűlés a bajai munkanélkülieknek inségmunkával való foglalkoztatására.

A városi törvényhatósági bizottság ülésén dr. Binder Péter tanácsnok referálta Csanyik József, Babics József, és Ferró József munkás bizottsági tagok azon indítványát, amelyben azt kérték, hogy a nagy munkanélküliségre való tekintettel a város inségmunkák végeztetésével juttassa keresethez a munkanélkülieket s hogy a város erre a célra teremtse megfelelő fedezetet. Jelentette azt is, hogy az indítványtevőknek joguk van szóbelileg is megindokolni indítványukat.

Babics József utalt arra, hogy a munkanélküliség világjelenség ugyan s a háboru egyik utóhatása, a kormánynak és a hatóságoknak azonban mindent el kell követniük, hogy munkakalkalmak teremtésével keresethez juttassák a munkanélkülieket. Ha oda akarunk jutni a határca, — mondotta, akkor adjanak minden munkásnak akkora kenyeret, amekkorára neki és éhező családjának szüksége van. (Eljenzés!) A munkásoknak az a véleményük, hogy a propagandára elkölthet pénz, hogy a gyümölcsöző kiadások mindaddig, amíg itthon lesznek éhezők tömegesen. Kérte az inségmunka megindítását.

Dr. Binder Péter terjesztette elő a Vezetőség javaslatát:

— Megértéssel kell fogadni ezt az indítványt, szólt a javaslat, mert a gazdasági helyzet nemcsak hogy nem javult, de határozottan romlott. A munkanélküliségre különböző módszereket hozott javaslatba a vezetőség:

— Már a közgyűlést előkészítő délelőtti kisgyűlésen dr. Vojnics Ferenc polgármester felhívást intézett az kereskedőkhöz és a város társadalmának minden rétegéhez, hogy lehetőleg mindenki, még a később elvégzendő munkákat is most végeztesse a munkanélküliekkel.

A közgyűlés utasította a polgármestert, hogy az összes közmunkákat azonnal indítsa meg, már amennyiben azok most végezhetők.

Előterjesztést tesznek a kormányhoz, hogy a közmunkákat szintén indítsa meg, illetve folytassa. Ez vonatkozik a laktanyaépítésre és a cisztercita rendház és gimnázium építésére. Listát készítenek a munkanélküliekről s egyúttal az inségmunka megindítására tizezer pengő rendkívüli hitelt szavazzon meg a közgyűlés. Pénzbeli segélyben csak munkaképtelen egyéneket segítenek. Egyúttal felkérlik az iparosokat és

vállalkozókat, hogy a későbbre tervezett munkálatokat is most végeztessék el a munkanélküliekkel.

A javaslat vitájában részt vettek többszöri felszólalással Ferró József, dr. Valentin Emil, dr. Gonczlik Kálmán apátplébános és Babics József, valamint dr. Vojnics Ferenc polgármester. Dr. Valentin Emil azt hangoztatta, hogy ő nagyobb összeget is szívesen megszavazott volna s csupán a város rossz anyagi helyzetére való tekintettel járul hozzá, hogy az inségmunkára fordítandó összeg csak tizezer pengő legyen, mert a hazafiasan

érző és gondolkodó munkások nagyobb összeget is megérdemelték volna. — Nekem, — mondotta dr. Valentin, — örömmel ez a nap, mert a munkások öntudatos, bátor, hazafias állásfoglalása meggyőzött engem arról, hogy helyesen jártunk el akkor, amikor a munkásoknak is képviselőt juttattunk az önkormányzati testületben.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester végül arra utalt, hogy az inségmunka megindítása nem történhet meg már holnap, mert a határozat kormányhatósági jóváhagyást igényel, viszont azt iparkodnak mielőbb kieszközölni.

A törvényhatósági bizottság elfogadta az előadói javaslatot s megszavazta az inségmunka megindítására a tizezer pengő kormányhatósági jóváhagyástól feltételezeten. (A közgyűlés a múlt évben is ugyanekkora összeget szavazott meg a munkanélkülieknek inségmunkával való foglalkoztatására.)

Itt említjük meg, hogy a törvényhatósági bizottságra igen kellemes benyomást tett az a megnyerő engesztelő hang, amelyet Babics József használt a zárzó jogán tartott beszédében.

2386 fogyasztója van a bajai Városi Villamosműveknek.

1928-ban 937,000, 1929-ben 1,737.158 kilowatt óra villamosáramot vett át a város a komlói kincstári szénbányateleptől.

A gázüzemekről a polgármesteri jelentés azt közölte, hogy a villamos áramnak a versenye már nem nyilvánul meg a gázfogyasztás további csökkenésében s így feltehető az, hogy a gáztermelés ezidőszert 709 fogyasztói létszámmal mélypontját már elérte, ennél fogva minden remény megvan arra, hogy a folyó évben a háztartási gáz alkalmazásának mind nagyobb és nagyobb térhódítása következtében az összkedás nemcsak hogy nem fog tovább csökkenni, hanem nagyobb lesz az elmúlt évvel szemben.

Tekintettel arra, hogy a fentiek szerint nemcsak a gázgyár életképessége látszik biztosítottnak a villamos áram szolgáltatása mellett, hanem fejlődésre is van kilátás, a közüzemek igazgatósága napirendre tűzte a gázgyár, illetve a gázhálózat rekonstrukciójának illetve korszerű átalakításának kérdését, amely egyrészt a gazdaságosabb gázgyártási és gázelosztási üzemet célozza, azonkívül lassanként gondolni akar arra az időre is, amikor a gázgyár jelenlegi berendezései már nem lesznek képesek a gázfogyasztó közönség igényeit kielégíteni.

A villamos üzemknél nemcsak Baján, hanem a vidéken is az áramfogyasztás további lendületes fejlődéséről számolhat be a jelentés. Az 1928. évben átveit 937,000 kilowattórával szemben az 1929. évben a komlói bányától összesen 1,739.157 kilowattórát vett át a város. A múlt évvel

szemben való csaknem 90 százalékkal nagyobb fogyasztást főképp a bonyhádi múmalom, továbbá a baranyamegyei községek és Kalocsának természetes fejlődése okozza, de jelentős része van benne Bajának is, amennyiben magának Baja városnak is a fogyasztása még mindig 30 százalékkal emelkedett az előző évi fogyasztással szemben.

Baján ezidőszert 1695 világítási és 117 motorikus fogyasztó van, míg Baranyamegyében 1685 világítási és 16 motorikus, összesen tehát 1701 fogyasztó. A fogyasztók száma a nyomozott gazdasági viszonyok mellett is kielégítő fejlődést mutat, ami egyúttal azt is jelenti, hogy jobb gazdasági viszonyok mellett nemcsak a fogyasztóknak a száma növekednek nagy mértékben, hanem az elfogyasztott árammennyiség is jóval több lehet még az eddigi örvendetes eredményhez képest is.

Főképp a kisfogyasztók érdekében a villamos üzemek igazgatósága január 1-ével az eddigi 1 pengőről 60 fillérré szállította le az egyfázisú árammérők kölcsöndíját, azonkívül kedvezményeket nyújt főleg a nagyobb fogyasztóknak a motorikus áram egysegárára, valamint a kereskedőknek a záróra utáni kikapcsolásra használt áramegységárakra.

A baranyai villamosítással az eddigi állandó építkezések egyelőre befejezést nyertek és ezzel a Városi Gáz- és Villamosüzemek teljesen megszer-

Gyümölcsfa védelmiszerek őszi és téli védekezéshez;
gyümölcsfacarbolineum, Avenarius-dendrin, vértetükátrány
hernyóenyv, Solbar, stb. gyári áron beszerezhetők a bácsmegeyi főraktárban

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

Kettő, három, esetleg négyszobás belvárosi lakást keresek.

Ajánlatot Lázár Lajos látszerész üzletébe kérek.

vezetnek tekinthetők. Hátra volna még Csonka-Bácsmegeye és Délpestmegeye villanyosítása, erre azonban az eddigi jelek szerint csak a nyomasztó gazdasági viszonyok megszüntével lehet számítani.

A megyei főrendválasztás visszhangja.

Lezajlottak a felsőházi képviselőválasztások Baja és Bácsvármegye törvényhatósági bizottságai előtt. Most, amikor túl vagyunk rajta, érdemes egy kissé elmélkedni a választások feletti. A városnál ellenjelölt nélkül történt meg az egyhangú választás; a megyénél azonban egy kis csoport állított ellenjelölteket. Hogyan történhetett az a megyénél, ahol pedig minden alaposan fontolóra vesznek, megháynak-vetnek s mérlegelik az esélyeket? Mi lehetett a rugója annak, hogy egyesek elégedetlenkedtek s mi volt erkölcsi alapjuk arra, hogy az országgyűlés felsőházának mandátumával kísérletezzenek akkor, amikor köztudomás szerint úgy a vezetőség, mint a lakosság zöme meg volt elégedve a régi felsőházi képviselők kifejtett munkájával és semmi olyan momentum sem merült fel, amely indokoltá tette volna velük szemben a bizalom megvonását?

Ugy értesülünk, hogy az erkölcsi bizalmat és a jogalapot az a körülmény adta a kísérletezőknek, hogy ők fel mertek szólalni a kisgyűléseken és a nagygyűlés plenuma előtt olyan irányban, hogy a megye vezetősége jobban takarékoskodjék a jövőben, a néppel a tisztviselők udvariasságán bányanak, mert nem a nép van a hivatalért, hanem a hivatal a népért és ugyancsak szót mertek emelni a tisztviselők karácsonyi segélye ellen avval az indoklással, hogy a tisztviselők ma az ország legjobban ellátott társadalmi rétege.

Szomorú dolog az, hogy a kísérletezők elgondolása szerint ez érdemszamba mehet. A ma embere nyitott szemmel figyeli az eseményeket és hamar rájön a hibákra. A megye lakossága láthatja azt, hogy a megyei Vezetőség milyen heroikus munkát végez s mily aprólékos akkor, amikor valami kiadásra kerül a sor. Szinte a zsigoriságig takarékos a megye Vezetősége s formálisan a fogához veri a garast. Ha csak egy mód van, minden kiadást elkerül, vagy legalább restringál. Példa erre az, hogy a megyei villamosvilágítást csak az esetben akarja megteremteni az alispán, ha az nem ró különösebb terhet a közönségre. A községi költségvetéseket, amennyire csak lehetséges, szűk keretek közé szorítja és a legszükségesebb kiadásokra korlátozza. Jánoshalmán téli gazdasági iskolát állított fel a megye, de úgy készítette elő, hogy az a megye közönségére és Jánoshalma lakosságára egy fillér megterhelést se jelenten. A takarékosra tehát főöslegesen volt figyelmeztetni a Vezetőséget, amint hogy a korteskedésnél az erre való utalás nem lehetett népszerűségi bá-

zis sem.

A megye tisztviselőit nem kell az udvariasságra kioktatni, mert mindegyik úgy is tudja e téren való kötelességét. A tisztviselők nemcsak az ügyviteli szabályzatban megszabott időben állnak a felek rendelkezésére, hanem bármikor a hivatalos órák alatt. Maga az alispán pedig minden idejét a közönség fogadására és ügyes-bajos dolgainak elintézésére szenteli.

Rossz szolgálatot tesznek a magyar megértés, a belbéke és a lelkek lehiggadása ügyének azok, akik sokallják a tisztviselő fizetését s úgy állítják be őket, mint akiknek teljesen rendben van a szénájuk. Kár a lakosságban averziót kelteni a tisztviselők iránt, mert a tisztviselők, akik lelkiismeretesen végzik hivatali kötelességüket, ezt nem érdemlik meg s mert nem is igaz. A tisztviselőket kiüldözték szűkebb hazájukból, idegen környezetbe kerültek őket is nyomja a nehéz megélhetés s éppen elég gondjuk van nekik is.

A karácsonyi segélynyújtás sem jelent a lakosságnak semmi terhet, mert hiszen ennek a fedezetét az alispán körültekintő s szinte kicsinyeskedésig menő spórolással takarította meg. Ilyen körülmények között legalább is furcsa, hogy olyan érdemekre hivatkozzanak a főrend-jelöltek egyike-másika, amelyek tulajdonképpen a Vezetőség érdemei s viszont komikus az olyan vélt hibákra való alluzió, amelyek nincsenek meg.

Szükségesnek tartottuk ezeket itt elmondani, hogy kellő értékére szállítsuk le a korteskedésnek ezt a kifogásolható fajtáját. Attól pedig egyáltalán nem kell tartania senkinek, hogy az a körülmény, hogy mind a négy megválasztott felsőházi rendes és póttag neve szláv névre emlékeztet, kínos hatást vált ki még Belgrádban is, mert mindannyék megválasztott ur magyar nemes és mindenestre vannak olyan jó magyarok, mint azok, akik ilyen komikus indokokra hivatkoznak.

Rövidesen felállítják a szegényügyi hivatalt.

Szociális közigazgatásunk ujjalalkitása iránt mozgalom indult meg abban az irányban, hogy a társadalom és a hatóság szegényügyi feladatát ne különítsék el, hanem ellenkezőleg egyesítsék, egységesen s intézményesen szabályozzák, hogy a szegények fokozottabb, rendszeresebb és szeretetteljesebb gondozását és támogatását biztosíthassa a hatóság. A társadalom és a hatóság együttes és intézményes szociális működésének előkészítése végett a Szent Ferenc Rend tartományi főnöke: P. Oslay Oswald megbeszélésre hívta össze a bajai összes vallásfelekezetek vezető lelkészeit s a megbeszélés eredménye az a szociális és nemzeti szempontból és messzekiható, övendetes megállapodás lett, hogy a különböző vallásfelekezetek lelkészei kezét-kezdébe téve: a hatósággal szervezett egységben egyesülve végzik a szegénygondozás ügyét. A város már el is készítette a szabályrendelet-tervezetet, de még ennek elfoga-

dása előtt kérte a vezetőség, hogy az egységes munka mielőbbi megkezdése végett felhatalmazást adjon a törvényhatósági bizottság a városi szegényügyi hivatal felállítására. Ennek a hivatalnak elnöke a polgármester, vagy megbíztatja, a szociális ügyosztály vezetője, a tiszt főorvos, közgyám, az adóügy-

osztály egy kijelölt tisztviselője, a kir. tanfelügyelő, az államrendőrség bajai kapitányságnak főnöke, az összes vallásfelekezetek vezető lelkészei s a ferences szegénygondozók igazgatója. A teendőket a szegényházi gondnok és a hivatal, pénziára terhére alkalmazandó egy díjnok végeznék.

Eredeti francia kölnivizek

dekánként kimérve is kaphatók az

Apolló-illatszertárban.

Illatos szappanok a legolcsóbb árban!

Meghalt a bácskai állategészségügy kerületi felügyelője.

Velbergi Wuest Jenő kir. áll. eg. ügyi főtanácsos volt Bácsvármegye első kir. állatorvosa.

A nagyvilágba szétszóródott bácskaiak száma mindennap fogy. A halál sűrűn bekopogtat közéjük és elragadja azokat, akikre mindenkor szeretettel gondol Bácska népe.

A legújabb parte-cédula is Budapestről érkezett és tudatja, hogy velbergi Wuest Jenő kir. állategészségügyi főtanácsos, Bács-Bodrog vármegye és Baja városának a földmivélségi minisztériumban szolgálatot teljesítő kerületi állategészségügyi felügyelője január 15-ikén Budapesen meghalt.

Wuest Jenő karrierje innen Bácskából indult el. Az édesapja a kisszállási uradalomban herceg Boncompagni Ludovisi és gróf San-Martino di Valperga Enrico olasz főuraknak volt a jószágfelügyelője; a fia elvégezte az állatorvosi főiskolát: először a mult

század 90-es éveinek végén Bácsbokodon — akkor még Bikity — volt körállatorvos. Ekkoriban megnősült Zomborból. Ő is Esztergomly-leányt vett feleségül s így vótársa lett Sztrillich Béla zentajárási főszolgabírónak, aki Jugoszláviában szkupstina-képviselő, majd Zenta város képviselője volt s a mult évben elhunyt.

Amikor 1900-ban az állategészségügyi államoktatással kapcsolatban az állatorvosok egy részét állami szolgálatba vették át, Wuest Jenő volt az első, akit Bácsbodrog vármegyében kir. állatorvossá kineveztek. A karrierje innen Bácskából indult el s szülővármegyéjével mindvégig fenntartotta a nexust úgy annyira, hogy Bácskának lett a kerületi állategészségügyi felügyelője.

A szegényjogon ápolott betegek állami támogatásának ügyét újból fogja tárgyalni a minisztertanács.

A minisztertanács határozata, amelynek alapján a pénzügyminiszter 1930. január 1-től 5 százalékos redukción rendel el az állami kiadásokban, — mint előre látható volt — egyre zavartabb helyzetet teremt, mert a szegényjogon ápolott betegek állami támogatásának redukálása ellen az ország valamennyi kórháza, illetve törvényhatósága egyhangú lelkesedéssel tiltakozik.

Baja városának először a közigazgatási bizottsága, utána a kisgyűlése majd kedden a város közgyűlése hozott olyan határozatot, hogy a népjóléti minisztert fel fogják kérni a sereimes intézkedésnek megváltoztatására.

A vármegyék, városok és községek, valamint a törvényhatósági közgyűlések úgy határoztak, hogy küldöttséget menesztenek a népjóléti miniszterhez. A küldöttségben részt vesznek a főispánok, polgármesterek és pártkülönbőség nélkül az összes országgyűlési képviselők és felsőházi tagok és egységesen fognak tiltakozni az ápolási díjak leszállítása ellen.

Ugy volt, hogy a népjóléti miniszter sorra fogadja ezeket a küldöttségeket, utóbb azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy, amíg a miniszterelnök és pénzügyminiszter nem térnek vissza Hágából, addig nem nyilvánít véleményt a küldöttségek előtt. Arról van ugyanis szó, hogy Bethlen gróf és Wekerle visszaérkezése után a minisztertanács még egyszer foglalkozik az egész kórházpob-

lémával.

Bizonyosra vehető az, hogy az új minisztertanácsi határozat meg fogja változtatni az előbbi minisztertanácsi döntést, ámbár sok függ attól, hogy mit végeznek a magyar kiküldöttek Hágában.

A redukción ellen megmozdult az ellenzéki pártokon kívül a kormánypart is, sőt már arra vonatkozóan is történt intézkedés, hogy a kormánypart a miniszterelnök hazaérkezése után rendkívüli pártértekezleten foglalkozzék a problémával. Általános vélemény, hogy a „megtakarításokat” a kórházakkal szemben semmiesetre sem lehet keresztülvinni.

Remélni lehet azonban, hogy a minisztertanács annál inkább reparálja multkorai döntését, mert az 1876-os közegészségügyi döntés alapján a szegényjogon ápolott betegek gyógyítása kifejezetten állami feladat. Azért fizeti mindenki a betegápolási adót.

— **Az ebek kötelező ojtása.** A törvényhatósági közgyűlés hozzájárult Komáromvármegye javaslatához, hogy a földmivélségi miniszter az egész ország területére rendelje el az ebek veszélyesség elleni kötelező ojtását, ha azonban ezt technikai okokból, vagy pénzügyi lehetetlensége miatt nehéz volna keresztülvinni, akkor legalább ott, ahol nincs rendőrség, amelyik az elrendelt ebzárlatot foganatosítsa és ellenőrizzé s ahol nincs gyepmester.

KULTUR FILMSZINHAZ

1930. január hó 18-án, szombaton 6 és fél 9 órakor.
Januar 19-en vasárnap fel 4, 6 és fél 9 órakor.

A dzsungel hőse

William King regénye 16 fejezetben.

Száz és száz különféle vadállat harca az emberrel. Eredeti felvételek a vadonban egy páratlanul izgalmas kalandor és szerelmi történet keretében. Főszereplő: Elmo Lingoln.

Burleszk.

Híradók.

Fodor Oszkár pécs—bajai szinigazgató beadványban segílyt kért Baja városától a szintársulat részére.

Fodor Oszkár, a pécs-bajai szinigazgató beadvánnyal fordult Baja város Vezetőségéhez és a szinügyi bizottsághoz, amely beadványban segílyt kér a szintársulat részére. Fodor Oszkár szinigazgató egy levelet is mellékelte beadványához. A levelet dr. Puskás Dezső helyettespolgármesterhez intézi s jóindulatát kéri benne a beadvány kedvező elintézéséhez.

A beadványban Fodor Oszkár nem jelöli meg, hogy mekkora legyen ez a segílyösszeg, csak sejteti, hogy mintegy hétezer pengő segílyösszegre reflektál, mert azt írja, hogy a bajai nyárvegi szini szezonra hétezer pengő fizetett rá s azonkívül Baján költötte el azt az összeget is, amit Pécsen keresett a téli szezonban.

A beadványnak ez a beállításánál inkább meglepő, mert köztudomás szerint a legutóbbi szezon során Fodor Oszkár szintársulata csaknem állandóan telt ház előtt játszott, úgy hogy mindenki csodálkozott azon, hogy a színház ilyen jól megy, illetve, hogy a bajai közönség ily szép igyekezettel karolja fel a szintársulat ügyét.

Érdeklődésünkre dr. Puskás Dezső helyettespolgármester kijelentette, hogy a város — sajnos — nincsen abban a kedvező anyagi helyzetben, hogy segílyt nyújtson a szintársulatnak. Két évvel ezelőtt az is nehezen ment, hogy a színház részére világítás és fűtés megváltására évi 5000 pengőt szavazott meg a törvényhatósági bizottság. Ez éppen elég.

Lelbach Oszkár földbirtokost vasárnap délelőtt fél óra alatt két szerencsés kimenetelű autószerencsétlenség érte.

A Független Magyarország pár nap előtt hírt adott arról, hogy vasárnap délelőtt szerencsés kimenetelű súlyos autókatasztrófa érte Lelbach Oszkár bajai földbirtokost, a törvényhatósági bizottság tagját. Most, amikor Lelbach Oszkár annyira jobban van, hogy látogatásokat is fogadhat, Lelbach Oszkáról magától érdekes részleteket tudunk meg az őt ért autószerencsétlenségről.

Kiderült, hogy nem is egy, hanem két autószerencsétlenség is érte fél óra alatt. Mindkét autóbaleset akkor érte, amikor már visszatérőben volt Kiskőrösről Bajára. Lelbach Oszkár ugyanis lekötözött ugváriassággal a saját autóján szállította Kiskőrösre a Protestáns Műsoros Estélyre Bajára leutazott egyik báli fővédnököt: báró Kaas Albert gazdasági egyetemi tanárt és a feleségét, akik Kiskőrösről a jugoszláv gyorsvonattal folytatták útjukat. Lelbach Oszkár elbucszott vendégeitől s visszaindult Bajára. A autót oda s vissza is maga Lelbach Oszkár vezette: sőt visszafelé jövet már csak egyedül ült az autóban. Lelbach Oszkár sietve jött vissza, hogy még ott legyen a délelőtt 10 óráig tartó protestáns bál befejezésénél.

Amikor Nemesnádudvart elhagyta és Sükösd felé haladt, akkor érte az első autóbaleset. Vasárnap délelőtt még nem szállt fel a köd egészen s így történt, hogy egy kanyarultnál későn vette észre, hogy egy kocsi jön az autójával szemben. A kocsit szabályosan ki akarta kerülni, de az autó a ködcsapódástól, valamint az enyhe időtől felolvadt csuszós, sáros uton a hirtelen fordulat lendületétől lecsúszott és az autó, ha fékezve is, de mégis erős irammal nekiszaladt az ut szélén álló eperfának. Az autó eleje összetört és elromlott. A karambol hevében az autó volánja mellett ülő földbirtokos előre bukott és arccal nekivágódott az autó szélvédő-üvegeinek, amelyeket összetört úgy, hogy az üvegszilánkok összedarabolták Lelbach Oszkár arcát, hogy a vér elöntötte. Ezenkívül a homlokáról és fejről a bőrt nemcsak lehorzsolta, de csontig fel is szaggatta.

Mivel Lelbach Oszkár autóján nem folytathatta útját, azért leszállt összetört gépről és egy éppen akkor érkezett és Sükösd felé tartó autóra szállt, hogy Sükösdre menjen s ott bekötözze sebeit. Időközben azonban az történt, hogy ezt az autót utolérte egyik bajai bérautó, amely Radnótfáy György kabinetirodai titkárt és feleségét szállította ugyancsak Kiskőrösre a fél 11 óras jugoszláv gyorsvonathoz. Ez a bérautót azelőtt sűrűn használta Lelbach Oszkár, aki a személyautóról leszállt és felült a bajai bérautóra, hogy avval jöjjön be Bajára.

Egy darabig szépen is haladt az autó, de Sükösdön bekövetkezett a második, ugyancsak szerencsés kimenetelű autószerencsétlenség. A bérautó soffortje ugyanis Sükösdön egy hirtelen fordulatnál nem tudta autóját tartani s az beleesett a mintegy két és fél méter mély árokba. Még az volt a szerencse, hogy az árokban sok víz volt s így a vízbe estek s az autó sulya nem nyomhatta agyon utasát. Lelbach Oszkár ezt az autószerencsétlenséget is épp bőrrrel uszta meg (formálisan is uszta) s csak az a kellemetlenség érte, hogy csuronyviz lett.

Valahogyan kikászolódt az autóból, bement Sükösdre dr. Hévízy Tivadar községyi orvoshoz, aki kimosta, fertőtlenítette és bekötözte sebeit. Időközben autóján megérkezett Bajáról Lelbach Oszkár felesége, akit telefonon értesítettek férje szerencsés kimenetelű autóbalesetéről s aki behozta férjét Bajára. Lelbach Oszkár a lakásán dr. Róna Dezső m. kir. egészségügyi főtanácsos, a kórház igazgató főorvosa vette kezelés alá s ma már túl is van Lelbach Oszkár ezen kalandos intermezzó minden nehézségén.

Azonnal kiadó

egy modern utcai, előszobával, fűrdőszobával és villannyal ellátott butorozott szoba két személy részére. (Esetleg butorozatlanul is kiadó!)

Érdeklődni lehet Erzsébet kir.-né utca 10. sz. alatt. Telefon 8. Ugyanott 10 drb. 400 literes boroshordó is eladó.

HIREK.

— Tíz százalékkal csökkenti a kormány az állami alkalmazottak létszámát. Értesülésünk szerint a minisztertanács az összes alkalmazottak létszámának 10 százalékkal való csökkentését határozta el a költségvetés kiadásainak apasztása érdekében. A létszámcsökkentést a kihalás és kiszolgáltatás folytán megüresedő állások be nem töltésével óhajtják végrehajtani.

— Ez év őszén ismét lesz Magyar Hét. A magyar gyáripar, kézművesiparosok és kereskedők ez év őszén újra megrendezik a magyar iparcikkek vásárlása érdekében a „Magyar Hét” akciót.

— Eljegyzés. Kun Imre a Koncert rt. igazgatója eljegyezte Hoffer Klárit, Hoffer Bélák a Pesti Magy. Ker. Bank igazgatójának leányát.

— A primadonna és a kritikus becsületsértési pere a pécsi járásbírószágon. Ifj. Müller János dr. pécsi ügyvéd az egyik hetilapban több alkalommal kedvezőtlen kritikát írt Zöldhelyi Annáról, a pécsi színház primadonnájáról. Ezért Zöldhelyi Anna az egyik pécsi kávéházban becsületsértési pert indított a primadonna ellen. A pert tegnap tűzték tárgyalásra, azonban a primadonna nem jelent meg és így a tárgyalást elnapolták.

— Dávid Jakab Fia, férfiszabó frakk és szmoking öltönyei mindegyikét feltűnést keltenek.

— Összeeset az utcán egy jánosalmi beteg, aki a kórházba jött be. Budai István 27 éves jánosalmi fiatalember a szerda d. u. a halasi vonattal jött be Bajára súlyos tüdőféléssel, hogy felvétesse magát a bajai kórházba tüdőbeteg pavillonjában. A jánosalmi fiatalember estefelé már volt a kórházban és kérte a tüdőbeteg pavillonba való felvételét, de a kórház elutasította a tüdőpavillon túlszűfoltása miatt. Budai ezután Baja utcáin bolyongott s így esett össze az utcán. A kihívott mentők a kórházba szállították.

— Vasárnapi cserkészelőadás. Nagy érdeklődéssel várja Baja város közönsége a vasárnapi előadást. Különös érdekességet ad a darabnak, hogy dr. Bartók Egyed ciszt. tanár cserkészparancsnok írta izzó magyar érzékkel.

— Elutasította a közgyűlés a mozik vizsgálódóleszállítási kérelmét. Jelentettük már, hogy a város kisgyűlése előkészítette a mozik vizalmi adójának leszállítása ügyében beadott kérelmet. Ezt az ügyet most tárgyalta le a törvényhatósági nagygyűlés plénuma is s azt dr. Binder Péter adóügyi tanácsnok javaslata alapján minden hozzászólás nélkül elutasította a közgyűlés plénuma is. A közgyűlés nem vette figyelembe azon komoly és helytálló indokokat, amelyeket a Független Magyarország hasábjain is kifejtett Szilágyi György moztulajdonos s amelyek alapján kérte a mozik vizalmi adójának mérséklését.

— Álarcos jelmez-estély. Laky tánciskola január 19-én vasárnap este 8 órai kezdettel nagy farsangi mőkás, álarcos jelmezestélyt rendez. 10 értékes díj a legszebb jelmezestélyeknek.

— A város közti költségvetése. Dr. Binder Péter adóügyi tanácsnok bemutatta s referálta a közgyűlésnek a város 1930. évi közti alapja költség-előirányzatát, amelyet közszemlére tesznek ki. Az előadói javaslatot hozzászólás nélkül elfogadták.

Rádió.

Péntek, január 17.

- 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.
- 3.45: Fulton-rnndszerű képátvitel.
- 4.20: Harsányi Gizi mesél a gyermekeknek.
- 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00: Dallos Sándor novellái.
- 5.30: A Fejes-szalózenekar hangversenye.
- 6.45: Hans Göttling németnyelvű előadása.
- 7.30: Jeanne Marie Darre hangversenye.
- 9.30: A Magyar Külügyi Társaság előadása.
- 11.00: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

SINGER
varrógép
mégis a legjobbak!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Baja, Erzsébet kir.-né u.10

Tolnamegye Decs községben, a vasútállomás mellett, egy nagy

háztelék

haláleset miatt 15 waggon cserkővel együtt

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Figyelem!

En most is a legolcsóbban szállítok prima, száraz aprított és hasáb tűzifát, porosz szenet, kokszot, tojásszenet már 50 kg-tól kezdve. Csak kérje a 389. számot a telefonon. Tegyen próba rendelést, meg fog győződni.

Salapáthy utóda
Deutsch
Városi iroda Tel. 357. Tűzifa, szén, koksz,
M. A. K. másztelep telep. Teherp-udvar
Mátyás kir.-tér 10. Telefon 389.

U-R-A-N-I-A

1930. január hó 18-án, szombaton fél 6, este fél 9 órakor.
Csak 16 évenfelülieknek!

A kis szökevény

Vigjáték 10 felv. Fősz.: Nagy Kató és Hans Bransewetten. Kísérő filmje:

Lulu kisasszony férje

Hiradók. Vigjáték 9 f. F.: Dina Gralla és Igo Sym. Hiradók.

1930. január hó 19-én, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

Három szenvedély (Tegnap és ma)
Dráma 8 felvonásban. Főszerepben:
PETROVICS SZVETISZLÁV és ALICE TERRI

MY BABY Filmregény 8 felvonásban. Főszerepben
Luise Drescher, June Collyer és Allan Lane.

CORSO MOZI

1930. január 19-én d. u. fél 4, 6, este fél 9 órakor

Feltámadás

Orosz filmregény 12 felvonásban. Főszerepben:
Dolores del Rio és Rod la Roque.
Kísérő filmje:

Thomson hattyudala

Vadnyugati cowboly film 7 felvonásban. Főszerepben:
Fred Thomson és csodalova Silver King.

Hiradók.

:—:

Hiradók.

Legkönnyebben fűthetők a **HERAKLIT** lemezekkel épült lakások

Heraklit a legtökéletesebb hang, hő és nedvesség szigetelő

Egyedárusító: **Pollák József** fakereskedő, Baja.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

Lerakatok:

DELŐ Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Az idei fűtési idény szenzációja, ahogy az új mosott 7000 kalóriás **PÉCSI BRIKETTEK** szobafűtésre beváltak.

Tojásbrikett ! Dunabrikett

kb. 12 dkg. tojás alakú, alkalmas főleg felültöltő és központi fűtési kályhákba

Megfelelő módon égetve, legjobban „KALOR” kályhában elkoszosodnak, mint koks, szag- és salakmentesen égnék tovább és egyenértékűek a gázkocszal és poroszszénnel. Félannyit sem fog költeni szobafűtésre, mint eddig.

KÉRJEN HASZNÁLATI UTASÍTÁST!

A. D. G. T.

pécsi köszénbányáinak képviselője
SCHÖN és BAJAI szénagykereskedők.

BAJA,
Haynald-u. 13.
Telefon 26.

SZEGED,
Kölcsey-u. 11.
Telefon 21-01.

Mi az az ujévi ajándék,

mely utána is állandóan örömet és vigaszt hoz a házba?

Egy **PHILIPS**

hálózati rádió, melyet legutányosabban 6-12-18 havi részletre

ENGELMANN TESTVÉREKNÉL

„PHILIPS” leraktnál szerez be.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

December 18 től már kapható a **„Béje 302”** hálózati készülék,

a legmodernebb csodacsővel. Rendkívüli teljesítmény, kristálytisza zenei hang, versenykiívüli kedvező ár. Elenyésző üzemköltség.

Standard, Telefongyári és Philips készülékek váltó-, és egyenáramra 6-12-18 havi kényelmes részletfizetésre eredeti budapesti áron.

Díjtalan bemutatás!

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök

elektro- és rádiótechnikai vállalatánál.
BAJA, Szent István tér 4 — Telefon 255.

Hólapátok

és nyirfaseprők

óriási választékban olcsón kaphatók

UTRY-nál

Erzsébet kir.-né u. 38 Tel. 280

Jan. 13-tól jan. 20-ig.
reggel fél óráig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil

gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Zongora

(rövid) eladó vagy bérbeadó
Petőfi Sándor utca 27. sz. alatt.

Butort

Pollák Józsefnél,

délmagyarország legnag-
gyobb butorgyárában
vásároljon.

Izléses nyomtatványokat készít

a
Corvin-nyomda.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskút.

Erdős István
Érsekcsanakád.

Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.